

Helsedirektoratet
Postboks 220 Skøyen
0213 OSLO

Deres ref

Vår ref
23/133-

Dato
15. november 2023

Tillegg til tildelingsbrev

Nye oppdrag

- TTB2023-61 Deltakelse i arbeidet med gjennomgang av taushetspliktreglene i helsepersonelloven og pasientjournalloven
- TTB2023-62 Endring i oppgaver til statsforvalter i 2024
- TTB2023-63 Oppfølging - fremtidig organsiering av forvaltningen av saker om førerett og helse
- TTB2023-68 Regelverk for tilskudd under helseteknologiordningen: sosial kontakt og økt digital helsekompetanse

Helse- og omsorgstjenester

TTB2023-61 Deltakelse i arbeidet med gjennomgang av taushetspliktreglene i helsepersonelloven og pasientjournalloven

Regjeringen arbeider med å utarbeide stortingsmelding om Nasjonal helse- og samhandlingsplan. Denne planen vil bl.a. gi en samlet fremstilling av regjeringens politikk for digitalisering i helse- og omsorgstjenesten. I arbeidet med planen, ble det bedt om skriftlig innspill på digitaliseringsfeltet og det har blitt avholdt to rundebordskonferanser. Departementet spurte spesifikt om hvilke juridiske utfordringer tjenesten sto overfor og som hindret effektiv samhandling.

I innspillsrunden fremkom det at flere opplever anvendelsen av regelverket som utfordrende, særlig at det blir gjort ulike juridiske vurderinger både i og mellom virksomheter. Ett eksempel er at det oppfattes som uklart hva som skal til for å dokumentere at personell har tjenstlig behov før helseopplysninger kan tilgjengeliggjøres til helsehjelpsformål. Det ble også pekt på at regelverket er lite digitaliseringsvennlig og ikke egnet for å legge til rette for automatiserte prosesser ved deling av helseopplysninger. Videre fremhever noen aktører at regelverket

burde gjøres uavhengig av konkrete tekniske løsninger, og heller regulere tilgang til og behandling av helseopplysningene slik at framtidige behov kan løses uten hyppige endringer i regelverket.

I innspillsrunden ble det ikke foreslått konkrete regelverksendringer for å imøtekomme fremtidig behov, eller beskrevet helt konkret hva som juridisk hindrer effektiv samhandling. Departementet mener det er behov for bedre kunnskap om utfordringsbildet og hvilke behov i tjenesten som ikke møtes av dagens regelverk.

Helse- og omsorgsdepartementet skal derfor gjennomgå bestemmelsene om taushetsplikt i helsepersonelloven og pasientjournalloven, med tanke på effektiv og sikker tilgjengeliggjøring av helseopplysninger, tydelighet og digitaliseringsvennlighet. Helse- og omsorgsdepartementet ber Direktoratet for e-helse og Helsedirektoratet om å delta i dette arbeidet. Arbeidet vil ledes av departementet, og direktoratene vil bli bedt om å delta med personressurser og ulike delleveranser av tekst, juridiske vurderinger, faktagrunnlag mv.

Gjennomgangen skal ikke omfatte alternativer til lovbestemmelsene om de nasjonale e-helseløsningene Nasjonal kjernejournal og E-resept, eller tilgjengeliggjøring av helseopplysninger til andre formål enn helsehjelp- og helsetjenesteformål.

Departementet vil innen kort tid invitere direktoratene til et møte om nærmere innretning av arbeidet.

Frist for avslutningen av oppdraget/bistanden er 1. juli 2025, og det tas sikte på flere tidfestede del-leveranser underveis.

Ansvarlig avdeling i HOD: HRA

TTB2023-62 Endring i oppgaver til statsforvalter i 2024

I statsbudsjettet for 2024 har regjeringen foreslått å redusere driftsbevilgningen til statsforvalteren med til sammen 22,6 mill. kroner. Innsparingen skal fordeles ut i fra fagdepartementenes andel av driftsbevilgningen. For HOD utgjør innsparingen 3,875 mill. kroner. Det er varslet i Prop 1 S (2023-2024) at innsparingen skal gjennomføres ved reduksjon i oppgavemengden. Dette skal fremkomme i årets styringsdokumenter.

Det vises til Helsedirektoratet tidligere innspill til mulige innsparingspotensial ved at oppgaver til statsforvalter utgår eller at oppgaver gjøres mer generelle. Helsedirektoratet skal foreslå mulige endringer i oppgaveporteføljen til statsforvalterne som kan gjennomføres i tildelingsbrevet for 2024 og som tilsvarer en innsparing på om lag 4 mill. kroner.

Helse- og omsorgsdepartementet ber om Helsedirektoratet bl.a. vurdere om enkelte tilskuddsordninger som i dag forvaltes av statsforvalter kan håndteres av Helsedirektoratet frem til ny søknadsløsning for Statsforvalter er utarbeidet og tatt i bruk.

Frist: 23. november 2023

Ansvarlig avdeling: KTA

TTB2023-63 Oppfølging - fremtidig organisering av forvaltningen av saker om førerett og helse

Vi viser til Politidirektoratet, Statens vegvesen og Helsedirektoratets felles utredning fra januar 2020 om fremtidig organisering av forvaltning av saker om førerett og helse.

Vi viser også til tildelingsbrevet for 2023 til Statens vegvesen punkt 3.4.3:

«Det pågår en prosess for å utrede fremtidig organisering av forvaltningen av saker om førerett og helse. Departementene vurderer en mulig overføring av forvaltningsmyndighet fra politiet/helsemyndighetene til Statens vegvesen i tilbakekallssaker for førerkort etter vtrl. § 34 første og fjerde ledd. Statens vegvesen må påregne å bruke ressurser på dette i 2023. Departementet vil komme tilbake til konkret oppfølging.»

Utredningen viser at dagens førerkortforvaltning på helseområdet fremstår som kompleks og lite brukervennlig for publikum. Saksbehandling og vedtaksmyndighet er i dag fordelt på tre sektorer: samferdsel, justis og helse. Det er et omforent ønske å redusere antall etater publikum må forholde seg til i førerkortsaker og at vedtaksmyndigheten skal ha medisinsk faglig kompetanse. Det er vurdert to alternative endringer i organiseringen av forvaltningen av saker knyttet til tilbakekall av førerkort i helsesakene. Ett alternativ er å gi statsforvalteren, som i dag gir medisinske anbefalinger til politiet, vedtaksmyndighet. Det andre alternativet er at Statens vegvesen, som utsteder førerkort, også får myndighet til å tilbakekalle førerkortet i slike saker. Statens vegvesen var i sin oversendelse til Samferdselsdepartementet positive til å ta over oppgaven, forutsatt at etaten ble tilført tilstrekkelige ressurser.

Vi kan opplyse om at det nå er besluttet å arbeide videre med sikte på å overføre ansvar for behandlingen av saker om tilbakekall av førerrett pga. manglende oppfyllelse av helsekrav - med sikte på å overføre forvaltningsansvaret til Statens vegvesen.

Det er i vurderingen lagt vekt på at en slik løsning vil være mer oversiktlig for publikum ved at de berørte i slike saker kan forholde seg til samme etat som utsteder og tilbakekaller førerkortet. Det vil imidlertid være krevende for Statens vegvesen å skulle bygge opp et helt nytt helsefaglig miljø for å kunne foreta medisinske og trafikksikkerhetsmessige vurderinger. Det er derfor en avgjørende forutsetning at etaten tilføres tilstrekkelige ressurser for å kunne utøve denne myndighetsoppgaven med helsefaglig kompetanse. Det legges til grunn at ressurser tilsvarende de som andre myndigheter i dag bruker på oppgaven, særlig i politiet og statsforvalteren, tilføres Statens vegvesen. I tillegg må det vurderes behov for ytterligere ressurser. Vi ber også om at det vurderes om det er mulig å redusere den samlede ressursbruken sammenlignet med det som brukes for å løse oppgaven i dag.

Oppfølgingen vil skje i samråd mellom berørte departementer, Helse- omsorgsdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet og Samferdselsdepartementet.

Departementene mener det er hensiktsmessig at Helsedirektoratet, Politidirektoratet og Statens vegvesen arbeider sammen om videre oppfølging av saken, og bygger videre på den ovennevnte felles utredningen fra 2020.

Vi ber derfor om at Statens vegvesen i samarbeid med Helsedirektoratet og Politidirektoratet utreder konsekvensene av en mulig overføring av forvaltningsansvaret på dette området til Statens vegvesen. Når etatenes utredning foreligger, vil det tas stilling til videre oppfølging.

I tråd med det som tidligere er vurdert ber vi om at utredningen i første rekke tar for seg myndighet til å tilbakekalle føreretten når helsekravene ikke lenger er oppfylt, jf. vegtrafikkloven § 34. Som vurdert i utredningen ber vi samtidig om at også myndighet til å begrense føreretten av medisinske grunner og til å gi dispensasjon fra helsekravene omfattes av utredningen. I tråd med tidligere vurderinger omfattes ikke øvrige forhold, herunder helsemyndighetenes faglige ansvar for helsekravene i førerkortforskriftens vedlegg, inkludert førerkortveilederen.

Vi ber etatene om å gjennomføre en grundig økonomisk, personellmessige og administrativ vurdering av konsekvensene av forslagen. I tillegg ber vi om at også de rent helsepersonellmessige konsekvensene av overføringen belyses i tråd med det Helsepersonellkommisjonen har anbefalt. Vi ber også om at det utredes og utarbeides forslag til nødvendige regelverksendringer, herunder lovendringer for å gjennomføre en eventuell myndighetsoverføring.

Tilsvarende oppdrag til Statens vegvesen vil gå fra Samferdselsdepartementet og oppdrag til Politidirektoratet vil gå fra Justis- og beredskapsdepartementet.

Vi ber Statens vegvesen ta initiativ til samarbeid overfor Helsedirektoratet og Politidirektoratet og at utredningen starter så raskt som mulig.

Vi ber om det oversendes et utkast til prosjekt og fremdriftsplan til departementet så raskt som mulig og senest innen **1. mars 2024**.

Ansvarlig avdeling i HOD: KTA

Finansiering, styringsinformasjon og registre

TTB2023-68 Regelverk for tilskudd under helseteknologiordningen: sosial kontakt og økt digital helsekompetanse

Helse- og omsorgsdepartementet gir Helsedirektoratet i oppdrag å utarbeide tilskuddsregelverk for tiltaket sosial kontakt og økt digital helsekompetanse for eldre, med referanse til Prop 1 S (2023-2024) fra Helse- og omsorgsdepartementet.

Helseteknologiordningen har sitt oppstartsår i 2024, og skal støtte innføring av ny teknologi i helse- og omsorgstjenesten og videreføre satsingen på velferdsteknologiområdet.

Tiltaket «sosial kontakt og økt digital helsekompetanse for eldre» er ett av syv tiltak som inngikk i Nasjonalt velferdsteknologiprogram. Helsedirektoratet skal videreføre tiltaket for 2024, og utarbeide tilskuddsregelverk basert på innretningen foregående år. Søkere på tiltaket skal være frivillige landsdekkende organisasjoner. Tiltaket skal finansieres fra kapittel 701 post 21.

Helsedirektoratet bes om å vurdere størrelse på tilskudd for 2024 i lys av at dette er siste året for tiltaket, og se hen til måloppnåelse fra tidligere år.

Departementet tar sikte på å kunne vedta regelverket slik at ordningen utlyses før årsskiftet 23/24.

Frist: 30. november 2023

Ansvarlig avdeling i HOD: EHE

Med hilsen

Maiken Engelstad (e.f.)
konstituert ekspedisjonssjef

Juliane Mekki
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen